

INNHOLDSFORTEGNELSE

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
000	Forord	1	2018-01-01
010	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
020	Revisjoner	1	2019-04-01
030	Kontrolliste	4	2019-04-01
040	Definisjoner	5	2018-01-01

KONTROLLISTE 1

000 Innledning

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
000	Forord	1	2018-01-01
010	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
020	Revisjoner	1	2019-04-01
030	Kontrolliste	4	2019-04-01
040	Definisjoner	5	2018-01-01

100 Mandat og formål

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
100	Innholdsfortegnelse	1	2018-01-01
110	Sikkerhetssystem	2	2018-01-01
111	Revisjon av seilflyklubber	1	2018-01-01
120	Seilflyseksjonen	2	2018-01-01
121	Daglig leders oppgaver	2	2018-01-01
122	Fagsjefens oppgaver	3	2018-01-01
123	Faglige utvalg	2	2018-01-01
130	Forholdet til klubbene	1	2018-01-01

200 BSL-er for seilflyaktivitet

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
200	Innholdsfortegnelse	1	2018-01-01
210	Myndighetsbestemmelser	1	2018-01-01

300 Operativt seilflypersonell

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
300	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
320	Operativt seilflypersonell	4	2019-04-01
330	Instruks for Operativ Leder	2	2018-01-01
331	Instruks for SKOLESJEF	2	2018-01-01
332	Instruks for ANSVARLIG SEILFLYLEDER	1	2018-01-01
333	Instruks for SEILFLYINSTRUKTØRER	1	2018-01-01
334	Instruks for TEKNISK LEDER	2	2018-01-01
336	Instruks for Miljøansvarlig	1	2018-01-01
337	Instruks for BAKKESJEF	1	2018-01-01
338	Instruks for SLEPEFLYGER	2	2018-01-01
339	Instruks for VINSJFØRER	1	2018-01-01
340	Instruks for STARTPLASSLEDER VINSJ	1	2018-01-01
350	Klubbens organisasjon	1	2018-01-01
351	Klubbhåndbok mal	3	2018-01-01
Bilag 3.1	Prosedyre for håndtering av miljøklager	3	2018-01-01

400 Medlemmer, sertifikater og rettigheter

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
400	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
410	Norges Luftsportforbund Lover og vedtekter	2	2018-01-01
420	Seksuell trakassering og overgrep	1	2019-04-01

430 Rent idrettslag 1 2019-04-01

500 Utdanning og opplæring

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
500	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
510	Generelle regler for utdanning	1	2018-01-01
520	Bestemmelser for skolevirksomhet med seilfly	1	2018-01-01
530	Teoripensum for seilflybevis	1	2018-01-01
531	Pensumliste for seilflybevis	7	2018-01-01
540	Kompetansekurs; akro, instrument og strekkflyging	1	2018-01-01
541	Akroflyging	2	2018-01-01
542	Instrumentflyging	1	2018-01-01
543	Strekkflyging	1	2018-01-01
544	Høydeflygning	1	2018-01-01
545	Oppvisningstillatelse	1	2018-01-01
550	Sertifikatbestemmelser	1	2018-01-01
551	Bestemmelser for ELEVBEVIS	4	2019-04-01
552	Bestemmelser for SEILFLYBEVIS	6	2018-01-01
553	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS på seilfly	1	2018-01-01
554	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. III	2	2018-01-01
555	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. II	2	2018-01-01
556	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. I	2	2018-01-01
557	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. IV	1	2018-01-01
558	Bestemmelse for INSTRUKTØRUTDANNELSE FOR ERFAREN MOTORFLYINSTRUKTØRER	1	2018-01-01
560	Bestemmelser for PFT/S	1	2018-01-01
561	Bestemmelser for PFT/I	1	2018-01-01
571	Bestemmelser for O-KURS	2	2018-01-01
572	Bestemmelser for I-KURS	1	2018-01-01
573	Bestemmelser for hjelpeinstruktørkurs IK-IV	1	2018-01-01
575	Utsjekksprosedyrer for seilfly	3	2018-01-01
576	Utsjekkskjema seilfly – generelt	3	2018-01-01
577	Utsjekkskjema seilfly - Flaps	4	2018-01-01
580	Utsjekksprosedyrer for STARTMETODER	1	2018-01-01
581	Utsjekksprosedyrer for startmetode Flyslep	1	2018-01-01
582	Utsjekksprosedyrer for startmetode TMG	1	2018-01-01
583	Utsjekksprosedyrer for startmetode SLG	1	2018-01-01
584	Utsjekksprosedyrer for motorutsjekk SSG	1	2018-01-01
585	Utsjekksprosedyrer for startmetode Vinsj og Bil	1	2018-01-01
586	Vedlegg Tabell Utsjekksprosedyrer for STARTMETODER	1	2018-01-01
590	Bestemmelser for SLEPETILLATELSE	2	2018-01-01
591	Bestemmelser for VINSJFØRERUTSJEKK	3	2018-01-01
Bilag 5.1	Kontrolliste motorglider	3	2018-01-01
Bilag 5.2	Veiledning for IK-IV kurs	2	2018-01-01

600 Operative prosedyrer

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
600	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
610	Operative bestemmelser	2	2018-01-01
620	Skoleflyene	1	2018-01-01
625	Kommunikasjonsutstyr	1	2018-01-01
630	Flyplasser	1	2018-01-01
640	Seilflyging flygeregler	3	2019-04-01
641	Seilflyging med passasjer	1	2018-01-01
650	Slep av seilfly	5	2018-01-01
670	Vinsjstart av seilfly	4	2018-01-01
690	Bestemmelser for høydeflyging med seilfly	2	2018-01-01
691	Regler for gaggleflygning	1	2018-01-01
692	Regler for hangflygning	1	2018-01-01
693	Standard sjekklister	2	2018-01-01
694	Standard landingsrunde	1	2018-01-01

700 Tekniske prosedyrer og vedlikehold

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
700	Innholdsfortegnelse	1	2018-01-01
710	Vedlikeholdshåndboken	1	2018-01-01
720	Konstruksjon og vedlikeholdsbestemmelser vinsj	10	2018-01-01

800 Flysikkerhet

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
800	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
810	Identifikasjon av risikomomenter	2	2018-01-01
820	Varsling av ulykker og hendelser	3	2019-04-01
830	Sikkerhetsorganisasjon i S/NLF	1	2018-01-01
840	Skjema for varsling av seilflyhendelse i S/NLF	5	2018-01-01

900 Kvalitetssikring

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
900	Innhold	1	2018-01-01
910	Virksomhetstilsyn av seilflyklubber	4	2018-01-01
920	Mal Gjennomføring tilsyn av seilflyklubb	6	2018-01-01
930	Mal Kontrollskjema for Operativ Leder	2	2018-01-01

1000 Loggføring og arkivering

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
1000	Innhold	1	2018-01-01
1010	Instruks for loggføring	1	2018-01-01

1100 Luftsport

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
1100	Innhold	1	2018-01-01
1110	Luftsport	4	2018-01-01

1200 Forsikring

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
1200	Innhold	1	2019-04-01
1210	Seilflyforsikring	2	2019-04-01

1300 Vedlegg

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
1300	Innhold	1	2018-01-01
1310	Villighetserklæring Operativ Leder	1	2018-01-01
1320	Søknad om skoletillatelse	2	2018-01-01
1330	Håndbok MAL for SHB	1	2018-01-01

INNHOLDSFORTEGNELSE

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
300	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
320	Operativt seilflypersonell	3	2019-04-01
330	Instruks for Operativ Leder	2	2018-01-01
331	Instruks for SKOLESJEF	2	2018-01-01
332	Instruks for ANSVARLIG SEILFLYLEDER	1	2018-01-01
333	Instruks for SEILFLYINSTRUKTØRER	1	2018-01-01
334	Instruks for TEKNISK LEDER	2	2018-01-01
335	<i>IKKE BENYTTET</i>		
336	Instruks for Miljøansvarlig	1	2018-01-01
337	Instruks for BAKKESJEF	1	2018-01-01
338	Instruks for SLEPEFLYGER	2	2018-01-01
339	Instruks for VINSJFØRER	1	2018-01-01
340	Instruks for STARTPLASSLEDER VINSJ	1	2018-01-01
350	Klubbens organisasjon	1	2018-01-01
351	Klubbhåndbok mal	3	2018-01-01
Bilag 3.1	Prosedyre for håndtering av miljøklager	3	2018-01-01

OPERATIVT SEILFLYPERSONELL

Funksjoner

Operativ leder (OL)
Skolesjef
Ansvarlig seilflyleder (ASL)
Instruktør seilfly (IK-S)
Teknisk leder
Seilflytekniker / byggeleder
Miljøansvarlig
Bakkesjef (BS)
Slepeflyger
Vinsjfører
Startplassleder
Bilfører
Signalpersonell

Kompetansekrav

Operativ leder

Operative leder (OL) foreslås av klubbens styre og godkjennes av S/NLFs fagsjef i samråd med leder for Sikkerhets- og Utdanningskomiten. Funksjonen OL skal bidra til at klubben har en faglig ledelse i tillegg til den administrativt valgte ledelse. OL bør ikke være klubbens leder / formann.

1. OL eller hans stedfortreder skal delta på opplæringsseminar, kurs eller samling.
2. OL skal være et klubbmedlem med bred erfaring innen flyging og ha god kjennskap til operasjoner forbundet med seilflyging.

Skolesjef

Skolesjefen utnevnes av klubbens operative leder, og skal godkjennes av S/NLF. Skolesjefen er underlagt OL og skal ha som målsetning å drive en skole med høy kvalitet.

1. Skolesjefen skal være innehaver av instruktørbevis for seilfly klasse I eller II
2. Skolesjefen kan normalt ikke være skolesjef for mer enn en seilflyskole.
3. Skolesjefen eller hans stedfortreder skal delta på Skolesjefsamlingen.

Ansvarlig seilflyleder

Ansvarlig seilflyleder (ASL) oppnevnes av Skolesjefen og er skolesjefens stedfortreder ved den daglige operative drift når det foregår skolevirksomhet. ASL oppnevnes for et kortere tidsrom (dag, helg, uke). Fra baser hvor en eller flere klubber operer samtidig, skal det kun være en (1) fungerende ASL.

1. ASL skal være innehaver av instruktørbevis for seilfly klasse I, II eller III

Seilflyinstruktør

Seilflyinstruktører skal ha gjennomgått og bestått S/NLFs opplæringsprogram for instruktører. Se "Artikkel 553 Bestemmelser for instruktørbevis på seilfly".

Instruktøren skal ha innført i sitt sertifikat en av følgende fire instruktørrettigheter:

- IK-4 (Hjelpeinstruktør)
- IK-3
- IK-2
- IK-1

Teknisk leder

Teknisk leder utnevnes av klubbens operative leder, og skal godkjennes av S/NLF. Teknisk leder er faglig underlagt teknisk komite i seilfly, men i sin daglige virksomhet er OL hans /hennes nærmeste overordnede. Teknisk leder skal ha som målsetning å tilstrebe et sikkerhetsmessig forsvarlig vedlikehold av klubbens materiell.

1. Teknisk leder seilfly må ikke nødvendigvis være godkjent seilflytekniker, eller byggeleder, men i klubber hvor slik personell finnes bør disse ivareta funksjonen.

Seilflytekniker / byggeleder

En seilflytekniker/byggeleder er en person godkjent av Luftfartstilsynet til å vurdere luftdyktigheten for de seilflytyper/klasser hans bevis gjelder for. En seilflytekniker/byggeleder er administrativt underlagt teknisk leder seilfly, og skal være godkjent av denne til å arbeide på klubbens seilfly. (Instruks for seilflytekniker er i Vedlikeholdshåndboka for seilfly.)

Miljøansvarlig

Miljøansvarlig skal være en person i klubben som har som hovedoppgave å hindre formelle aktivitetsrestriksjoner gjennom en positiv og konstruktiv håndtering av interessekonflikter.

Bakkesjef

Bakkesjef (BS) bør oppnevnes ved all seilflyaktivitet. Dersom aktiviteten fra samme flysted medfører bruk av tre (3) seilfly eller mere samtidig, og det er lokalflyging, skal det oppnevnes en BS. BS fungerer i et på forhånd gitt tidsrom, dog ikke utover seks (6) timer. Det kan oppnevnes en stedfortreder for et kortere tidsrom. Det skal aldri fungere mere enn en (1) BS samtidig. Er det flere brukere, (klubber), utnevnes en felles BS. Bakkesjef skal være tydelig merket f.eks med lue, vest eller lignende og ha ansvar og tilgang på bakkeradio.

1. BS skal ha seilflyerfaring og kunnskaper tilsvarende **seilflybevis** som et minimum

Slepeflyger

Slepeflyger skal ha gjennomgått og bestått slepeflygerutdanning. ref. "Artikkel 590 Bestemmelser for slepetillatelse"

Vinsjfører

Fører av vinsj skal ha gjennomgått og bestått vinsjførerutdanning. ref. "Artikkel 591 Bestemmelser vinsjførerutsjekk".

Startplassleder

Startplassleder skal oppnevnes ved all seilflyaktivitet med vinsj som startmetode. Startplassleder fungerer i et på forhånd gitt tidsrom, dog ikke utover seks (6) timer. Det kan fungere en stedfortreder for kortere tidsrom. Det skal aldri fungere mere enn en (1) startplassleder samtidig. Er det flere brukere, (klubber), utnevnes en felles startplassleder. Startplassleder skal være tydelig merket f.eks med lue, vest eller lignende. Startplassleder er overordnet bakkesjefen fra baser hvor flyslep og vinstart benyttes parallelt, men funksjonen kan besettes av en og samme person.

1. Startplassleder skal ha seilflyerfaring og kunnskaper tilsvarende S-sertifikat som et minimum og inneha utsjekk på vinsj som startmetode.

Bilfører

Ved kjøring på flyplass og flyplassområdet skal føreren inneha førekort og forholde seg til veitrafikkloven. Kjøringen innenfor det definerte området skal foregå i tråd med regler definert i klubbhåndboken og/eller i lokal flyplassinstruks

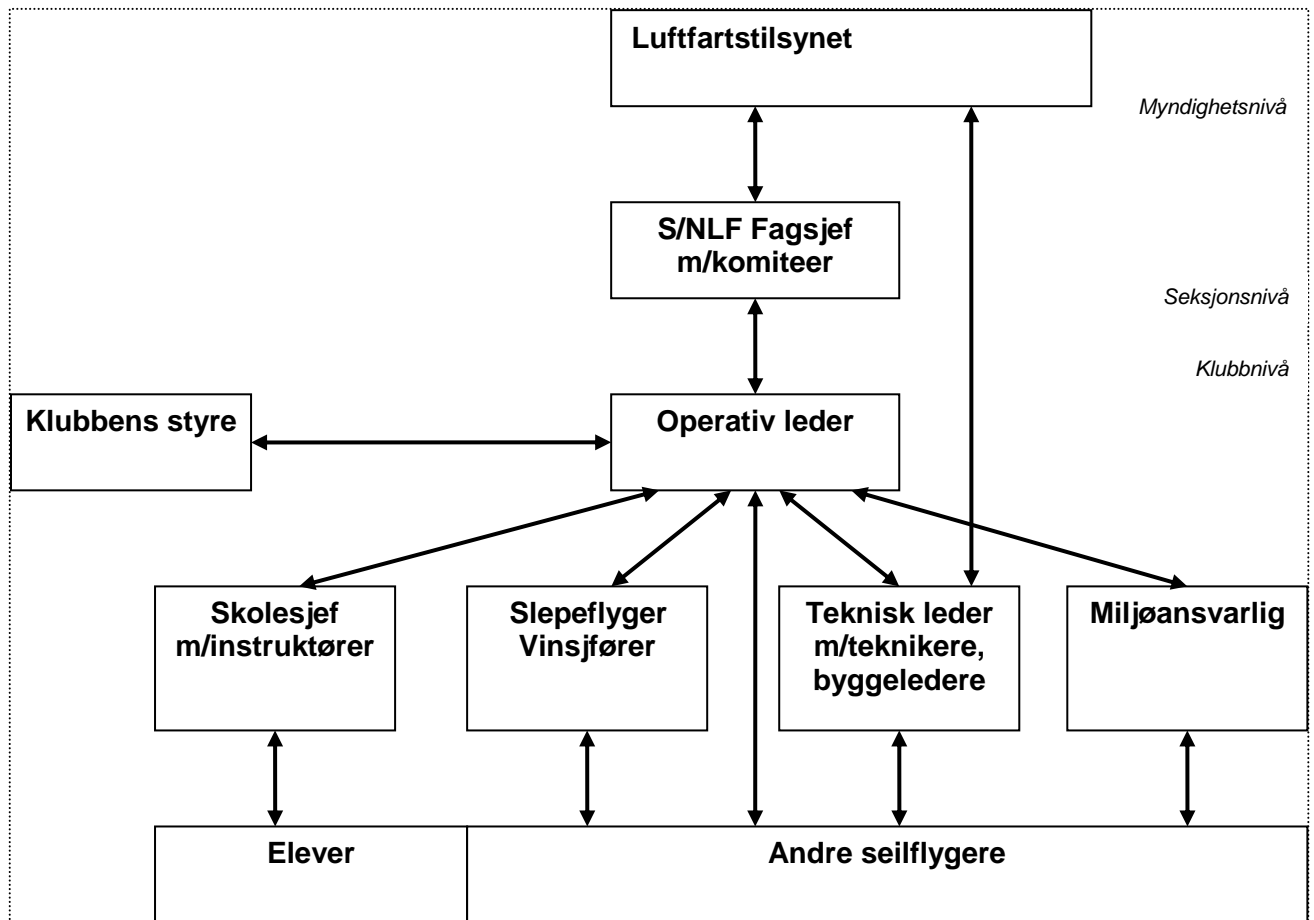
Signalpersonell

Ved organisert seilflyaktivitet, og ved all skolevirksomhet skal signalpersonell opprettes i henhold til artikkel "650 Slep av seilfly" eller artikkel "670 Vinsjstart av seilfly og forholde seg til signaler og nødprosedyrer som beskrevet i aktuell artikkel.

1. Signalpersonell skal ha fylt 13 år
2. Signalpersonell skal ha god kjennskap til alle signaler i forbindelse med den startmetoden som benyttes
3. Signalpersonell skal ha gjennomgått regler og sikkerhetsrutiner for å oppholde seg på/ved manøvreringsområdet på den aktuelle flyplass.

Dispensasjon

S/NLF kan, når særlige grunner tilser det, dispensere fra bestemmelsene i denne artikkel.

INNHOLDSFORTEGNELSE

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
400	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
410	Norges Luftsportforbund Lover og vedtekter	2	2018-01-01
420	Seksuell trakassering og overgrep	1	2019-04-01
430	Rent Idrettslag	1	2019-04-01

SEKSUELL TRAKASSERING OG OVERGREP

Norges Idrettesforbund (NIF) og Norges Luftsportforbund (NLF) har nulltoleranse for seksuell trakassering og overgrep.

Norsk idrett har egne retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep. Oppdaterte retningslinjer og veiledning finnes her:

<https://www.idrettsforbundet.no/tema/seksuell-trakassering-og-overgrep/>

Seksuell trakassering og overgrep skal ikke skje i idretten, og er direkte i strid med idrettens visjon om idretts glede for alle. Likevel vet vi at seksuell trakassering og overgrep skjer i idrettssammenheng, ofte uten at det blir rapportert, håndtert og reagert på.

Norsk idrett har nulltoleranse for enhver form for diskriminering og trakassering (IPD, side 11). Dette betyr at det alltid skal reageres på slike handlinger.

Alle har ansvar for å gripe inn og varsle ved brudd på retningslinjene.

Styret i hvert idrettslag har ansvar for at retningslinjene er kjente og blir fulgt.

Seksuelle overgrep er brudd på Straffeloven (kap.26), og skal meldes til, og etterforskes av politiet.

Norges idrettsforbund har en veileder som skal gjøre det enklere å melde ifra om seksuell trakassering og overgrep i idretten. Veilederen finner du fra NIFs hjemmeside (www.nif.no) under «Temasider» i menyen øverst på siden

RENT IDRETTSLAG

1.0 Hvorfor fokusere på antidoping og verdiarbeid?

Idrettslagene spiller en viktig rolle i verdi- og antidopingarbeidet. Her skapes utøverens verdier og holdninger for år fremover.

Doping er en utfordring i ungdoms- og treningsmiljøer i Norge, og ikke bare i internasjonal toppidrett.

Idrettslaget skal være en tydelig verdiformidler for en Ren idrett, og skape et trygt oppvekstmiljø for unge.

2.0 Enkelt - Nyttig - Verdifullt!

Hva gjør idrettslaget for å skape sunne verdier blant barn og unge? Hvordan viser klubben sin holdning til doping? Og hva gjør dere hvis dere rammes av en dopingsak?

Rent Idrettslag er et konsept forbeholdt organisasjonsledd som er en del av Norges idrettsforbund. For idrettslaget er det en enkel måte å sette fokus på verdiarbeid og antidoping.

3.0 Slik blir dere et Rent Idrettslag:

Steg 1. Forberedelse:

Før idrettslaget går i gang med Rent Idrettslag oppfordrer vi styret/ledelsen til å vurdere sin egen bevissthet rundt antidoping og verdiarbeid.

Steg 2. Gjennomføring:

Idrettslaget utarbeider kjøreregler for et Rent Idrettslag. Idrettslaget gjennomfører holdningsskapende tiltak for utøvere over 15 år.

Steg 3. Registrering:

Idrettslaget registrer seg som et Rent Idrettslag og får tildelt et sertifikat. Idrettslaget profilerer seg som et Rent Idrettslag.

Rent materiell:

Nyttige dokumenter og lenker

Bestilling av materiell

4.0 Gjennomføring

Rent Idrettslag gjennomføres på egen hånd her fra nettsidene (<https://antidoping.no/ren-idrett/rent-idrettslag/>), eller dere kan kontakte Antidoping Norge for å bistå med gjennomføringen (<https://antidoping.no/>)

INNHOLDSFORTEGNELSE

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
500	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
510	Generelle regler for utdanning	1	2018-01-01
520	Bestemmelser for skolevirksomhet med seilfly	1	2018-01-01
530	Teoripensum for seilflybevis	1	2018-01-01
531	Pensumliste for seilflybevis	7	2018-01-01
540	Kompetansekurs; akro, instrument og strekkflyging	1	2018-01-01
541	Akroflyging	2	2018-01-01
542	Instrumentflyging	1	2018-01-01
543	Strekkflyging	1	2018-01-01
544	Høydeflygning	1	2018-01-01
545	Oppvisningstillatelse	1	2018-01-01
550	Sertifikatbestemmelser	1	2018-01-01
551	Bestemmelser for ELEVBEVIS	4	2019-04-01
552	Bestemmelser for SEILFLYBEVIS	6	2018-01-01
553	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS på seilfly	1	2018-01-01
554	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. III	2	2018-01-01
555	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. II	2	2018-01-01
556	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. I	2	2018-01-01
557	Bestemmelser for INSTRUKTØRBEVIS KL. IV	1	2018-01-01
558	Bestemmelse for INSTRUKTØRUTDANNELSE FOR ERFAREN MOTORFLYINSTRUKTØRER	1	2018-01-01
560	Bestemmelser for PFT/S	1	2018-01-01
561	Bestemmelser for PFT/I	1	2018-01-01
571	Bestemmelser for O-KURS	2	2018-01-01
572	Bestemmelser for I-KURS	1	2018-01-01
573	Bestemmelser for hjelpeinstruktørkurs IK-IV	1	2018-01-01
575	Utsjekksprosedyrer for seilfly	3	2018-01-01
576	Utsjekksskjema seilfly – generelt	3	2018-01-01
577	Utsjekksskjema seilfly - Flaps	4	2018-01-01
580	Utsjekksprosedyrer for STARTMETODER	1	2018-01-01
581	Utsjekksprosedyrer for startmetode Flyslep	1	2018-01-01
582	Utsjekksprosedyrer for startmetode TMG	1	2018-01-01
583	Utsjekksprosedyrer for startmetode SLG	1	2018-01-01
584	Utsjekksprosedyre for motorutsjekk SSG	1	2018-01-01
585	Utsjekksprosedyrer for startmetode Vinsj og Bil	1	2018-01-01
586	Vedlegg Tabell Utsjekksprosedyrer for STARTMETODER	1	2018-01-01
590	Bestemmelser for SLEPETILLATELSE	2	2018-01-01
591	Bestemmelser for VINSJFØRERUTSJEKK	3	2018-01-01
Bilag 5.1	Kontrolliste motorglider	3	2018-01-01
Bilag 5.2	Veiledning for IK-IV kurs	2	2018-01-01

BESTEMMELSER FOR ELEVBEVIS SEILFLY

Med hjemmel i BSL D 4-1 - Forskrift om krav til seilflygere, fastsatt av Luftfartstilsynet med virkning fra 19.06.2015, har Seilflyseksjonen/NLF fastsatt følgende bestemmelser for elevbevis på seilfly.

1. Generelt

- 1.1.1. Elevbevis for seilfly kan utstedes av S/NLF til elever som er under utdanning ved en av S/NLF godkjente seilflyskoler. En seilflyelev tillates ikke å fly mer enn 5 (fem) instruksjonsstarter før vedkommende er i besittelse av gyldig elevbevis. Elevbeviset er også gyldig ved andre seilflyskoler godkjent av S/NLF dersom dette godkjennes av vedkommende seilflyskole.
- 1.1.2. Elever som ikke er myndige må fremlegge skriftlig samtykke fra foreldre eller verge.
- 1.1.3. For å få utstedt elevbevis på seilfly må eleven være medlem av en klubb tilsluttet S/NLF.

2. Krav for utstedelse og autorisasjon av elevbevis

- 2.1.1. Elever som påbegynner utdanning til seilflyger skal ha fylt 13 år.
Eleven skal ha fylt 15 år før første solo.
- 2.1.2. Eleven skal før første soloflyging fremlegge legeattest som foreskrevet i BSL C 1-2 og 133. Undersøkelsen kan foretas av allmennleger/fastleger eller flyleger etter krav fastsatt i BSL C 1-2 og 1-3.

Egenerklæring om epilepsi skal vedlegges legeattest klasse 2. Legeattesten skal være i lukket konvolutt og oppbevares av seilflyskolen frem til oppflyging eller sendes NLF for arkivering i Melwin når den er registrert i seilflyskolen.

Dersom eleven fra tidligere flyr motorfly, godkjennes legeattest for flygere. Dersom eleven kan fremlegge LAPL-medical, kan denne godkjennes.

- 2.1.3. Elevbevis utstedes av NLF på anmodning fra eleven selv, eller fra seilflyskolen.

3. Teoriutdanning

- 3.1.1. Eleven skal ha gjennomgått utdanning i teori etter pensum som beskrevet i teoripensumliste til elevbevis og seilflybevis for seilflygere, eller være elev ved en seilflyskole hvor den teoretiske og praktiske utdanningen foregår parallelt etter program godkjent av S/NLF.

3.1.2. Gjennom den teoretiske utdannelsen skal eleven tilegne seg:

- Nødvendig kjennskap til BSL F, Lov om luftfart og andre forskrifter og bestemmelser som vedrører seilflyging.
- Grunnleggende kjennskap til aerodynamikk og flylære.
- Grunnleggende kjennskap til seilflyenes instrumenter, instrumentoppbygging og virkemåte.
- Grunnleggende kjennskap til meteorologi og luftstrømmer som har betydning for seilflygingen.
- Kjennskap til sikkerhetsbestemmelser i forbindelse med seilflyging.
- Kjennskap til signaler i forbindelse med seilflyging.
- Kjennskap til bestemmelser for seilflybevis og diplomer innen seilflyging.
- Grunnleggende kjennskap til seilflyenes oppbygging.
- Grunnleggende kjennskap til vedlikehold av seilflymateriell.
- Grunnleggende kjennskap til montering og demontering av seilfly.
- Kjennskap til korrekt sammensetning og behandling av slepeutstyr.
- Grunnleggende kjennskap til - og kunnskap om betjening av flyradioen.

Anm.: Anbefalt minimumstid for gjennomføring av teoriundervisningen totalt er 64 timer.

3.1.3. Før soloflyving, skal eleven ha avlagt og bestått prøve i faget "Lover og bestemmelser". Innen eleven har oppnådd 10 solostarter skal han/hun ha avlagt og bestått prøve i fagene:

- a) Aerodynamikk, b) Meteorologi og c) Instrumentlære.
For seilflyets radio, se punkt 6.4.

4. Praktisk utdanning

4.1.1. Eleven skal ved seilflyskole godkjent av S/NLF gjennomgå praktisk utdanning som kvalifiserer vedkommende til å foreta soloflyging. Utdannelsen skal skje etter program godkjent av S/ NLF

4.1.2. Før eleven flyr første solo, skal eleven ha gjennomgått og kunne demonstrere følgende ferdigheter:

- Ha fløyet minst 20 starter instruksjonsflyging på seilfly med instruktør under dobbeltkommando (DK).
- Egenhendig kunne foreta avgang og normal oppstigning med den startmetode som er benyttet under utdannelsen.
- Vise at han/hun behersker normal flyging, det vil si vanlig flyging rett frem, slakke svinger og overganger.
- Foreta minst en 360-graders sving med minimum 45 graders krenkning til hver side.
- Foreta korrekte landingsrunder og innflyging for landing.
- Foreta normal utflating og landing innenfor et på forhånd avtalt område, merkelandig.

- Ved merkelanding skal flyet sette seg inntil 50 meter forbi et på forhånd avmerket punkt. Landing før merket, eller mer enn 50 meter forbi merket er ikke merkelanding.
  - I den grad det er sikkerhetsmessig forsvarlig demonstrere kjennskap til sikkerhetstiltak og nødprosedyrer, herunder linebrudd, steiling evt. spinn, samt nødlanding utenfor plassen.
  - Eleven skal ha gjennomgått flygehåndbok og "Owners Manual" for de aktuelle seilflytyper, og ha kjennskap til disse.
  - Instruktøren skal forvise seg om at eleven er godt kjent med radiotelefoniprosedyrer på den lokale flyplassen.
- 4.1.3. Dersom utsjekken foregår på motorseilfly, skal eleven kunne demonstrere korrekt bruk av motor med tilleggsutstyr. Motorseilflyet skal bringes til full stopp før eventuell ny avgang, og motoren skal være stoppet under innflyging og landing.
- 4.1.4. For motorflygere med gyldig bevis eller militærflygere som har gjennomgått godkjent militær flygerutdannelse, gjelder følgende:
- Kandidaten skal ha fløyet minst 5 starter instruksjonsflyging på seilfly med instruktør under dobbeltkommando (DK).
  - Kandidaten skal ellers kunne demonstrere de samme ferdigheter som nevnt ovenfor.
- 4.1.5. Dersom utdannelsen skjer med vinsjstart skal alle tall vedrørende antall starter dobles.

5. Gyldighetstid

- 5.1.1. Elevbevis for seilfly utstedes med 24 måneders gyldighetstid.
- 5.1.2. Etter 24 mnd må nytt elevbevis utstedes av NLF.

6. Utvidelse

- 6.1.1. Elevbeviset gjelder for den/de flytype(r) som er aktuelle under utdannelsen og hvor det er kvittert i elevens loggbok.
- 6.1.2. Utvidelse til å omfatte andre seilflytyper kan foretas på normal måte av godkjent seilflyinstruktør ved kvittering i loggbok.

7. Rettigheter

- 7.1.1. Elevbevis på seilfly gir i gyldighetsperioden innehaveren rett til under VFR-forhold solo å foreta lokalflyging med seilfly under tilsyn av instruktør. Flygingen skal være et ledd i utdannelsen til seilflybevis.

Under flygingen skal seilflyet være innenfor synsvidde for instruktøren. Instruktøren skal kunne opprette radioforbindelse med eleven dersom

nødvendig utstyr er til disposisjon i seilflyet og på bakken. Seilflyet skal ikke bevege seg mer enn 10 km fra basen, med mindre dette er autorisert av instruktør ved påtegning i elevbeviset for den aktuelle flygning. Dette må ikke komme i konflikt med punkt 8.1.2 nedenfor.

8. Begrensninger

- 8.1.1. Progresjonskort og flygetidsbok skal forsynes med instruktørs påtegning for hver øvelsesflygning med angivelse av dennes art. Før instruktøren ved sin påtegning autoriserer øvelsesflygning, skal han/hun forvisse seg om at eleven tilfredsstillter kravene under punkt 2 i disse bestemmelser.
- 8.1.2. Elevbeviset gir ikke innehaveren rett til å utføre strekkflygning eller transportflygning.
- 8.1.3. Elevbeviset gir ikke innehaveren rett til å fly med passasjerer.
- 8.1.4. Elevbeviset gir bare innehaveren rett til å betjene flyets radio etter retningslinjer gitt av instruktør. Instruktøren må ha gyldig flytelefonibevise og ha vurdert elevens kunnskaper/ferdigheter om/ i radiobruk som tilfredsstillende.
- 8.1.5. Det bør tilstrebnes at eleven har bestått prøve til flytelefonisertifikat.

9. Kontroll

- 9.1.1. Elevbeviset skal forevises seilflyinstruktører, skolesjef og flygesjef i klubben, eller kontrollanter fra S/NLF og Luftfartstilsynet på oppfordring.
- 9.1.2. Elevbeviset skal ved senere søknad om utstedelse av seilflybevis gjøres ugyldig og/eller makuleres.

10. Dispensasjon

- 10.1.1. S/NLF kan dispensere fra disse bestemmelser når særlige grunner tilsier det.

INNHOLDSFORTEGNELSE

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
600	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
610	Operative bestemmelser	1	2018-01-01
620	Skoleflyene	1	2018-01-01
625	Kommunikasjonsutstyr	1	2018-01-01
630	Flyplasser	1	2018-01-01
640	Seilflyging flygeregler	3	2019-04-01
641	Seilflyging med passasjer	1	2018-01-01
650	Slep av seilfly	5	2018-01-01
670	Vinsjstart av seilfly	4	2018-01-01
690	Bestemmelser for høydeflyging med seilfly	2	2018-01-01
691	Regler for gaggelflygning	1	2018-01-01
692	Regler for hangflygning	1	2018-01-01
693	Standard sjekklister	2	2018-01-01
694	Standard landingsrunde	1	2018-01-01

SEILFLYGING FLYGEREGLER

1.0 Utøvelse av seilflyaktiviteter

All utøvelse av seilflyaktiviteter skal inngå som en del av lokal klubbvirksomhet. Med dette menes at den lokale seilflyklubb skal ta et ansvar for at den private flyvirksomheten utføres i henhold til denne håndbokens krav og lokale bestemmelser.

2.0 Vikeplikt

- Regel: § SERA.3210 Right-of-way

Når det gjelder vikeplikt i luften må det skilles mellom seilfly og motorseilfly med motor i bruk. For full lovtekst se BSL F 1-1 (http://public.caa.no/Part_SERA/)

2.1 Vikeplikt i luften

2.1 Vikeplikt i luften er en uoffisiell norsk oversettelse fra § SERA.3210 Right-of-way.

- a) Luftfartøyet som ikke har vikeplikt skal holde sin kurs og hastighet.
- b) Et luftfartøy som er klar over at et annet luftfartøys manøvreringsdyktighet er redusert, skal vike for et slikt luftfartøy.
- c) Et luftfartøy som i henhold til nedenstående regler har vikeplikt for et annet luftfartøy, skal unngå å passere over, under eller foran dette, med mindre det skjer i betryggende avstand og under hensyn til virkningen av vingevirvelturbulens.
  - 1) *Motsatt kurs.* Når to luftfartøyer nærmer seg hverandre på motsatt eller tilnærmet motsatt kurs og det er fare for kollisjon, skal begge endre sin kurs til høyre.
  - 2) *Skjærende kurs.* Når to luftfartøyer nærmer seg hverandre i omtrent samme flygehøyde, skal det luftfartøy som har det andre på sin høyre side vike, med følgende unntak:
    - i) Motordrevne luftfartøyer som er tyngre enn luft skal vike for luftskip, seilfly og ballonger.
    - ii) Luftskip skal vike for seilfly og ballonger.
    - iii) Seilfly skal vike for ballonger.
    - iv) Motordrevne luftfartøyer skal vike for luftfartøyer som sleper andre luftfartøyer eller gjenstander.
  - 3) *Passering.* Et passerende luftfartøy er et luftfartøy som nærmer seg et annet luftfartøy bakfra langs en linje som danner en vinkel på under 70 grader med det andre luftfartøyet symmetriplan. Dvs. at luftfartøyet befinner seg i en slik posisjon overfor det andre luftfartøyet, at det om natten ikke vil kunne se verken det andre luftfartøyet venstre (babord) eller høyre (styrbord) navigeringslys. Et luftfartøy som passerer har forkjørsrett og det passerende luftfartøyet skal, enten det stiger, synker eller flyr plant, vike ved å endre kurs til høyre. Ingen påfølgende endring av de to luftfartøyenes relative posisjon skal frita det passerende luftfartøyet fra denne forpliktelsen inntil det er helt forbi og klar av det passerte luftfartøyet.
    - i) *Passerende seilfly.* Et seilfly som passerer et annet seilfly kan endre kurs til høyre eller venstre.

- 4) *Landing*. Et luftfartøy som befinner seg i luften, eller under drift på bakken eller på vann, skal vike for luftfartøyer som lander eller som er i sluttfasen av innflyging til landing.
- i) Når to eller flere luftfartøyer tyngre enn luft nærmer seg en flyplass, eller et operasjonsted med henblikk på landing, skal luftfartøyer på høyere flygehøyde vike for luftfartøyer på lavere flygehøyde. De sistnevnte skal ikke utnytte denne regelen til å skjære inn foran et annet luftfartøy som er i sluttfasen av innflyging til landing, eller passere et slikt luftfartøy. Motordrevne luftfartøyer som er tyngre enn luft skal imidlertid vike for seilfly.
- ii) *Nødlanding*. Et luftfartøy som er klar over at et annet luftfartøy er tvunget til å lande, skal vike for et slikt luftfartøy.

2.2 S/NLF har laget følgende tilleggsbestemmelser for seilflygning i Norge.

- A. Seilfly som nærmer seg et seilfly som sirkler i termikk skal fly etter:
«Artikkel 691 - Regler for gaggelflygning».
- B. Seilfly som nærmer seg et seilfly som flyr hang skal fly etter:
«Artikkel 692 - Regler for hangflygning».

3.0 Minstehøyder

- Regel: SERA.5005 (f) Visual flight rules
- Regel: Nasjonalt tillegg §14. Til SERA.5005(f) Visuelle flygeregler

Med unntak for avgang eller landing skal følgende bestemmelser om minstehøyde overholdes:

- a) Over tettbebyggelse eller folkeansamling i friluft ikke lavere enn 300 M over høyeste hindring innen en radius av 600 M fra luftfartøyet.
- b) Andre steder en anført i a) ikke lavere enn 150 M over bakken eller vannet, og ikke lavere enn 150 M over høyeste hindring innen en radius av 150 M fra luftfartøyet
- c) Unntak gjelder ved hangflygning, der minstehøyden er 50 M over terrenget.

4.0 Formasjonsflygning

- Regel: SERA.3135 Formation flights

Ingen seilfly skal fly så nær et annet luftfartøy at det kan oppstå kollisjonsfare. Før formasjonen dannes, skal fartøysjefene avtale hvordan denne skal formes, og hvem som leder formasjonen.

Ingen brå eller ikke-avtalte manøvrer må forekomme så lenge man deltar i formasjonen. Det skal være radiokontakt mellom fartøysjefene, og kun lederen skal kommunisere med andre enheter på vegne av formasjonen. Det skal klart gis beskjed om når formasjonen opphører eller når enkelte fly forlater denne.

5.0 Akroflyging

- Regel: SERA.3130 Aerobatic flight
- Regel: Nasjonalt tillegg §6. Til SERA.3130 Akroflyging

Akroflyging kan kun utføres av personer med særskilt kompetansebevis og med seilfly godkjent for slik flyging.

6.0 Visuelle flygeregler, VFR-forskrifter og bestemmelser

BSL F 1-1 SERA SECTION 5 Visual meteorological conditions, visual flight rules, special VFR and instrument flight rules

7.0 Air traffic services (ATS)

BSL F 1-1 SERA SECTION 7 Air traffic services

Nasjonalt tillegg §16. Til SERA.6005(a) Luftrom med krav til toveis radiokommunikasjon (RMZ). Radio Mandatory Zone.

8.0 Air Traffic Control Services (ATC)

BSL F 1-1 SERA SECTION 8 Air traffic control service

9.0 Høydemålerinnstilling

Ved normal seilflyoperasjon nullstilles høydemåleren på flyplassen før avgang. Den indikerte høyde er derfor angitt QFE for avgangsplassen.

Ved strekkflyging anbefales det å bruke QNH – Høyde over havet slik at man **kan** beregne høyden over terrenget under flygningen.

10.0 Lufthavner/landingsplasser

[BSL D 1-2 - Forskrift om bruk av flyplasser](#)

10.1 Flyplassinformasjon

Informasjon om lufthavner og landingsplasser finnes i AIP Norway
<https://ais.avinor.no/no/AIP/View/6/index.html>.

Se også AIRFIELD MANUAL NORWAY. Kjøpes av Jeppesen.

10.2 Luftfartstilsynets liste over godkjente lufthavner og flyplasser

http://www.luftfartstilsynet.no/incoming/Liste_over_godkjente_lufthavner_og_flyplasser

Innholdsfortegnelse

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
800	Innholdsfortegnelse	1	2019-04-01
810	Identifikasjon av risikomomenter	2	2018-01-01
820	Varsling av ulykker og hendelser	3	2019-04-01
830	Sikkerhetsorganisasjon i S/NLF	1	2018-01-01
840	Skjema for varsling av seilflyhendelse i S/NLF	5	2018-01-01

VARSLING AV ULYKKER OG HENDELSER

Alle ulykker og hendelser skal straks varsles og rapporteres etter regler gitt av:

1. Forskrift om rapporterings- og varslingsplikt ved luftfartsulykke ved og luftfartshendelser mv.

Skjema: Rapportering av ulykker og hendelser i sivil luftfart (NF-2007)

<https://www.altinn.no/no/Skjema-og-tjenester/Etater/Luftfartstilsynet/Rapportering-av-ulykker-og-hendelser-i-sivil-luftfart/>

Skjemaeier er Luftfartstilsynet, innkrevere er Luftfartstilsynet (alle saker) og Statens Havarikommisjon for Transport (SHT) (ulykker og alvorlige hendelser).

2. S/NLF Seilflyhåndboken.

3. Skjema: http://www.nlf.no/sites/default/files/seilfly/dokument/skjema_for_varsling_av_seilflyhendelse_i_s_nlf_v7.pdf

Det skrives alltid en hendelsesrapport til seilflyseksjonen. Denne rapporten behandles av S/NLF SUK fortløpende og hendelsesrapportene blir offentliggjort fortløpende på våre internettsider.

NF-2007 er ikke et offentlig dokument som blir utlevert av Luftfartstilsynet. Er NF-2007 fylt ut, ber SUK om å få en kopi av denne til sin saksgang. Det er da ikke nødvendig å fylle ut en ny rapport til seilflyseksjonen.

4. Lokale flyplassregler.

Formålet med rapporteringen er forbedring av flysikkerheten gjennom innsamling og deling av informasjon. Din rapport vil ikke bli brukt til å ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar, og [luftfartslovens kapittel XII](#) forbyr bruk av rapportert informasjon til annet enn flysikkerhetsarbeid.

Varslingen avhenger av alvorlighetsgraden på hendelsen og er beskrevet i forskjellige paragrafer i forskriften (Les forskriften for å få full lovtekst).

BSL A 1-3 Forskrift om rapporterings- og varslingsplikt ved luftfartsulykke og luftfartshendelser mv.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-07-01-868?q=luftfartsulykker>

§ 6. Varsling av luftfartsulykker.

§ 7. Varsling av alvorlige luftfartshendelse.

§ 8. Varsling av alvorlige tekniske feil.

§ 10. Varsling av kollisjon mv. mellom luftfartøy og fugl

§ 11. Varsling av ulykker og hendelser med mikrolett fly, fallskjerm, hang glider og paraglider

§ 6. Varsling av luftfartsulykker

Inntreffer en luftfartsulykke, skal nærmeste enhet av lufttrafikkjentesten, nærmeste politimyndighet eller Hovedredningssentralen straks varsles om ulykken.

Varsel skal gis per telefon eller annet egnet middel, og så langt det er praktisk mulig inneholde opplysninger om:

- luftfartøyets registreringsmerke (og radiokallesignal, hvis forskjellig)
- luftfartøyets type
- tidspunkt for ulykken
- posisjon/sted hvor ulykken har inntruffet angitt i bredde- og lengdegrad eller i forhold til et kjent geografisk punkt, samt opplysninger om terrengforholdene
- eierens eller brukerens navn

- f) fartøysjefens navn, hvordan vedkommende kan kontaktes og fartøysjefens skadetilstand i den grad undersøkelsesmyndigheten bør vite om det
- g) antall personer om bord, antall omkomne, antall alvorlig skadede og lettere skadede
- h) omfanget av skader på luftfartøyet
- i) skade på tredjemanns eiendom
- j) kort beskrivelse av hendelsesforløpet
- k) kort beskrivelse av lokalt vær.

Varslingen må ikke forsinkes på grunn av at enkelte opplysninger mangler.

Varsling etter flyplassregler

Alle flyplasser har egne regler for varsling. Ved en hendelse og/eller ulykke skal disse følges.

Varsling S/NLF

Ved en alvorlig hendelse skal fagsjefen varsles eller ved denne persons fravær en annen person i NLF.

Varsling klubber

Mange klubber har egne regler for varsling.

Ved en hendelse skal disse følges, og klubbens leder eller annen person i styret skal kontaktes.

Mindre uhell og hendelser

“Mindre uhell” er uhell uten personskade og med liten materiell skade.

“Mindre hendelser” er situasjoner som med verst mulige utfall kunne ha ført til et mindre uhell.

Etter overenskomst med Luftfartstilsynet, er det avklart at mindre uhell og hendelser bare skal rapportere til S/NLF.

http://www.nlf.no/sites/default/files/seilfly/dokument/skjema_for_ varsling_av_seilflyhendelse_i_s_nlf_v7.pdf

Rapport skal sendes S/NLF snarest mulig.

Rapportene blir systematisk gransket for å kartlegge bidragsfaktorene, og resultatet av dette blir vurdert før forslag til flytryggingstiltak blir sendt ut.

Berderskaps telefonnummer i prioritert rekkefølge:

Nødnummer:

1. Ved akutt nød: Ambulanse 113, Politi 112, Brann 110.

2a. Politi 02800

2b. [Hovedredningssentralen i Sør-Norge](#) - 51 64 60 00

[Hovedredningssentralen Nord-Norge](#) - 75 55 93 00

3. Telefonliste i flyplassens havariplan

4. Klubben ved dens leder, Operative Leder eller annet styremedlem

5. Avdelings- og fagsjef seilflyseksjonen. Steinar Øksenholt. 995 77 598
eller NLF Generalsekretær. John Eirik Laupsa. 908 89 477
Telefonliste NLF: <http://nlf.no/telefon>

6. Varsle nærmeste lufttrafikkjeneste:

F.eks Norway Controll/Supervisor Røyken. 667 92 530

Politiets rolle når de er kontaktet er å melde ifra til følgende:

Hovedredningssentralen

SHT - Statens havarikommisjon for transport. Luftfart

LT - Luftfartstilsynets beredskapstelefon

Pårørende. Det er politiets ansvar å underrette pårørende ved forulykkede.

Skadestedsleder:

Ansvarlig Seilflyleder (ASL) er skadestedsleder inntil politiet ankommer.

Når Politi ankommer et skadested overtar de rollen som skadestedsleder.

Vi er fra det tidspunkt Politi ankommer skadestedet deres hjelpere og bidrar med den assistansen de trenger.

Presse:

Presse og andre media kan henvises til fagsjef/NLF eller til politi.

Må man prate med pressen så si bare det som er 100% sikkert.

Si aldrig noe man tror eller har hørt (spekulasjoner) for det kan være feil.

Beredskapsplaner:

Flyplasser og klubber har et eget ansvar for å lage beredskapsplaner for den plassen de flyr fra. Her er linken til hvordan planen på Starmoen ser ut.

Driftshåndbok for Starmoen Flyplass.

Kapittel 5 side 20 Beredskapsplan

file:///C:/Users/slarssen/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/PW270JCV/driftshandbok_starmoen_flyplass_rev_3.1_2016.pdf

Innhold

Artikkel	Tittel	Sider	Dato
1200	Innhold	1	2019-04-01
1210	Seilflyforsikring	2	2019-04-01

Seilflyforsikring

Følgende forsikringer inngår i S/NLFs forsikringsordning:

Ansvarsforsikring – obligatorisk for alle luftdyktige fly, og med dekningsgrad i.h.h.t myndighetenes minimumskrav – henholdsvis SDR 750.000 for fly inntil 499kg (MTOW) og SDR 1.500.000 for fly fra 500-1000kg (SDR – forsikringsvaluta, utgjør om lag NOK 10)

Seteforsikring – obligatorisk sitteplassforsikring som dekker NOK 60.000 ved død og NOK 600.000 ved 100 % invaliditet.

For tosetere er begge sitteplassene likt dekket i ordningen. En enhetlig og konsekvent forsikring er viktig når piloter og ressurspersoner flyter litt på kryss og tvers av klubber og operative steder i norsk seilflyging. For utbetaling av seteforsikringen kreves kun en avklaring av skadeomfanget (% av uførhet eller bekreftelse på fatalt utfall).

Passasjeransvarsforsikring - obligatoriske passasjeransvarsforsikringen som tegnes på samtlige tosetere og som dekker inntil SDR 250.000,- i h.h.t. myndighetenes minstekrav (innført i 2005).

Denne lovpålagte forsikringen kommer først til utbetaling etter en rettsavgjørelse hvor det har blitt dokumentert økonomisk tap.

Særskilt ansvarsforsikring – obligatorisk, dekker inntil NOK 10MKr. og består av to elementer.

Del 1 dekker verkstedsansvar for det tekniske personell som jobber på ideell basis på flyet. F.eks det S/NLFs godkjente seilflyteknikere og byggeledere måtte bli stilt til ansvar for. Tilsvarende dekning har fallskjerpakkere som jobber på tillitsmannsbasis med hovedkontroll av våre redningsskjermer.

Del 2 av denne forsikringen dekker ansvarlig personell som på ikke kommersiell basis er involvert i flygningen, som eksempelvis instruktøren, vinsjfører og personell som holder i vingespissen

Kaskoforsikring – frivillig forsikringsdekning av flyets verdi, inkluderer også opplagsforsikring.

Kasko er den dyreste delen av den enkelte flyeiers samlede flyforsikring.

På denne delen av forsikringen er det en individuell bonusoppbygging på 5% per skadefritt år inntil oppnådde maks 35%.

Ved skade med forsikringsutbetaling mister du bonus og vil bli flyttet ned til 0% i påfølgende år og deretter ny oppbygging med 5% per skadefritt år på ditt/deres nye fly.

Vi tilbyr to nivåer av kaskoforsikring:

- 1) Privat – inntil 10 piloter med flygebevis
- 2) Klubb – ubegrenset antall piloter og skoleflyging

Egenandeler ved kaskoskader er kr 7000 for seilfly inntil verdi på 250.000 og kr 12.000 over dette. For TMG er egenandelen henholdsvis kr 10.000 og kr 15.000 med samme verdigrænse.

Opplagsforsikring – frivillig forsikringsdekning av flyets verdi ved opplag. Kan benyttes enkeltstående ved lagring over lengre tid, eller i kombinasjon med en ansvarsforsikring som "delkasko".

Tilhengerforsikring – frivillig kaskoforsikring av seilflyhengere som dekker kaskoskader på selve **hengeren tilsvarende som for flyet (verdiforsikring)**. Egenandel NOK 10.000.